

KOMPETENCIJE KOJE DETE STIČE

U novom programu deca uče da budu samostalna, da se snalaze u različitim situacijama, da preuzimaju odgovornost, uče da na siguran način istražuju svoje okruženje, da prihvataju druge i budu prihvaćena. Deca se podstiču da primećuju svet oko sebe, da uočavaju detalje, da postavljaju pitanja i da budu kreativna. Deca učešćem u zajednici vršnjaka, vrtića i lokalnoj zajednici uče da budu odgovorna prema sebi, drugima i okruženju i da doprinose zajednicama u koje su uključena. Deca upoznaju različite kulture i stiču znanja iz različitih oblasti, razvijaju različite vrste početne pismenosti i kreativne načine na koje prerađuju svoje doživljaje, mišljenje, ideje i saznanja.

SVEDOČANSTVA VASPITAČA KOJI SU UČESTVOVALI U PILOTIRANJU PROGRAMA

Mnogo smo više povezani – deca sa decom, vaspitači sa vaspitačima, deca i vaspitači, deca, vaspitači i roditelji. Mnogo otvorenije razgovaramo, nalazimo različite načine da učimo zajedno i da se prilagođavamo društvenim promenama i učestvujemo u lokalnoj zajednici.

Postoji veća mogućnost da deca preuzimaju inicijativu i daju ideje. Vaspitači i deca istražuju zajedno uz obostrano zadovoljstvo. Deca istražuju ono što ih zanima.

Uz podršku

The LEGO Foundation

NOVE OSNOVE PROGRAMA PREDŠKOLSKOG VASPITANJA I OBRAZOVANJA

GODINE UZLETA

BROŠURA
ZA
VASPITAČE

O DOKUMENTU „GODINE UZLETA” – SAVREMENA PROGRAMSKA KONCEPCIJA

Osnovama programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja, simbolično nazvanim „Godine uzleta” definiše se koncepcija vaspitanja i obrazovanja predškolske dece. Osnove programa PVO zasnovane su na savremenim teorijskim

Dete na ranom uzrastu poseduje bogate potencijale za učenje, aktivno je, radoznalo, istrajno, otvoreno i sposobno da komunicira, uspostavlja odnose i razume kontekst u kom se nalazi.

saznanjima, međunarodnim

dokumentima obrazovne politike i

primerima kvalitetne inkluzivne prakse i programa PVO u svetu.

Nova programska koncepcija

usmerena je na celovit razvoj deteta i podršku

dobrobiti deteta kroz smislene

odnose koje gradi sa vršnjacima, odraslima i fizičkim okruženjem i osnaživanjem aktivnog učešća deteta u zajednici vršnjaka i odraslih.

Dokument *Osnova programa PVO* razvijan je kroz saradnju praktičara, Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, UNICEF, Instituta za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

CIJL
PROGRAMA
PREDŠKOLSKOG
VASPITANJA I
OBRAZOVANJA
JESTE PODRŠKA
DOBROBITI
DETETA

NAJVAŽNIJI ASPEKTI U OSNOVAMA PROGRAMA

KVALITET ODNOSA

Dete ostvaruje **dobrobit kroz odnose** koji se razvijaju sa **fizičkim okruženjem, vršnjacima i odraslima u realnim situacijama** delanja i predstavljaju pokretače njegovog razvoja i učenja.

ZNAČAJ PROSTORA

Prostor postaje **inspirativno i provokativno okruženje** u kojem se deca igraju, istražuju, saraduju i uče. On je **neodvojiv deo programske koncepcije** i zbog toga vaspitač treba da posvećuje pažnju njegovom stalnom razvijanju, obogaćivanju i osmišljavanju.

UČENJE KROZ ISTRAŽIVANJE I IGROU

U odnosima sa vaspitačima i vršnjacima **kroz igru i životne situacije**, dete se podstiče da istražuje, promišlja, isprobava, pita i **aktivno učestvuje u svom učenju i razvoju**.

SARADNJA PORODICE I LOKALNE ZAJEDNICE

Saradnja sa porodicom se zasniva na **uzajamnoj podršci** koja se ostvaruje kroz povezivanje, uspostavljanje poverenja, dijaloga i saradnje. Vrtić kao deo lokalne zajednice, aktivno učestvuje, saraduje i doprinosi u aktivnostima od zajedničkog interesa.

KLJUČNI PRINCIPI VASPITAČA U RAZVOJU REALNOG PROGRAMA

Ostvarujući novu programsku koncepciju vaspitači uče, menjaju se, napreduju i razvijaju se profesionalno i lično.

Nova programska koncepcija ističe integrirani pristup učenju kroz razvijanje tema/projekata sa decom: deca se podstiču na bavljenje određenim temama i projektima koji su njima smisleni i izazovni za istraživanje. Odrasli deci ne nude gotova rešenja, već postaju partneri u igri koji zajedno sa decom

istražuju i pomažu im da istraže svoje pretpostavke isprobavaju i dalje razvijaju svoje ideje. Učenje postaje smislenije i prijatnije jer je povezano sa životnim kontekstom dece i jer se bazira na njihovim iskustvima i povezivanju onog što deca doživljavaju i onoga što rade. Igra se stimuliše i podržava kao najprirodniji način učenja, kroz koji dete uči da promišlja, stiče nova saznanja i važne životne veštine. Povezanost igre i drugih aktivnosti se ostvaruje kroz igrovni obrazac u kom se sve druge aktivnosti zasnovane na mogućnostima izbora, stvaralaštvu, promenljivosti, inicijativi dece, upitanosti, otvorenosti.

KROZ MAŠTOVITE PRILIKE ZA UČENJE KOJE OSMIŠLJAVA ZAJEDNO SA DECOM, PORODICOM I LOKALNOM ZAJEDNICOM, VASPITAČ IMA VEĆU PROFESIONALNU SATISFAKCIJU I ZADOVOLJSTVO POSLOM, MOGUĆNOST DA ISTRAŽUJE, UČI I DA SE USAVRŠAVA

PRINCIP USMERENOSTI NA ODNOS	U razvijanju programa fokus vaspitača je na stvaranju podržavajućeg socijalnog i fizičkog okruženja kojim se obezbeđuje sigurnost, kontinuitet, učešće dece i uključenost vaspitača i kojim se neguju odnosi uvažavanja, saradnje, odgovornosti i zajedništva
PRINCIP ŽIVOTNOSTI	Fokus vaspitača je na razvijanju zajedništva dece i odraslih , vršnjačke zajednice i povezivanja sa porodicom i lokalnom zajednicom, stvaranjem prilika za učenje na osnovu iskustava, autentičnih interesovanja i odnosa, potreba i inicijativa, problema i pitanja, događaja i zbivanja u grupi i zajednici
PRINCIP INTEGRISANOSTI	Fokus vaspitača je na stvaranju prilika za učenje kao integrisanog iskustva deteta kroz ono što čini (delanje) i doživljava (odnosi), a ne prema unapred isplaniranim pojedinačnim aktivnostima na osnovu aspekta razvoja ili obrazovnih oblasti i izdvojenih sadržaja podučavanja
PRINCIP AUTENTIČNOSTI	Princip autentičnosti podrazumeva individualizovani pristup svakom detetu sa istovremenim fokusom na podršci uključivanju svakog deteta u vršnjačku zajednicu i zajedničke aktivnosti
PRINCIP ANGAŽOVANOSTI	U razvijanju programa fokus vaspitača je na situacijama i aktivnostima kojima se podržavaju učenje deteta kroz vlastitu aktivnost ; angažovanost deteta; inicijativa i izbor dece
PRINCIP PARTNERSTVA	Fokus vaspitača je na uvažavanju perspektive dece i porodice – njihovih mišljenja, ideja, inicijative, odluka i na različitim načinima uključivanja porodice i povezivanja sa lokalnom zajednicom